

Instltk 19.10.2022 § 75

Valmistelija Kirjasto- ja kulttuurijohtaja Minna Halonen

Kuntalain 110 § mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kun-nalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talou-den vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Hyvinvointipalveluiden talousarvio vuodelle 2023 on laadittu kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaan. (liitteenä)

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Toimielimien on vuoden 2023 talousarvioehdotuksessa kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnan taloudellisuuteen ja tuottavuuteen, koska verotulojen ja valtionosuuksien määrä talousarviovuodelle on vielä epävarma. Lopullinen varmuus valtionosuuksista saadaan, kun tiedämme syksyn hallitusohjelman vaikutukset kuntien talouteen. Talousarvion laadinta aloitetaan organisaatiomuutoksella ja toiminnan sopeuttamisella kunnan toiminnan painopisteen muuttuessa opetus- ja varhaiskasvatuspalveluihin.

lin kunnan ja koko kuntakonsernin talousarvioissa on huomioitava kunnan strategian lisäksi myös resurssiviisauden tiekartta. Talousarvio osana toimintasuunnitelmaa on valtuuston keskeinen toiminnan ohjausväline ja kokonaistalouden suunnitelma. Talousarviossa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarviovuodelle myönnetyt määrärahat ovat sitovia valtuustoon nähden erikseen hyväksytyllä sitovuus-tasolla. Pääsääntöisesti tulot, menot ja netto ovat sitovia tasoja.

Toiminnalliset tavoitteet ovat palvelutuotannon vaikutuksia ja vaikuttavuutta kuvaavia, mitattavissa tai muuten todennettavissa olevia määrällisiä ja laadullisia tunnuslukuja. Toiminnallisilla tavoitteilla tulee olla resurssiyhteys ja ne kuvaavat talousarviovuoden toiminnan painopistealueita. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen raportoidaan tilinpäätöksessä ja ne ovat valtuuston nähden sitovia eriä.

Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarviokäsittelyssä merkittävien toimintaan myönnettyjen valtionavustusten ja hankkeiden meno- ja tuloarviot, jotka sisältyvät toimialojen talousarviolukuihin. Lauta-/johtokunta antaa luvan kesken talousarviovuotta alkaville merkittävillä hankkeilla, joihin on saatu rahoituspäätös talousarviovuoden aikana ja joihin ei ole lisämäärärahaa tarvetta. Hankkeet joihin tarvitaan lisämäärärahaa pitää hyväksyttää kunnanvaltuustossa määrärahamuutoksena.

Kuntalain 5 luku 22 § mukaan kuntalaisten mahdollisuus osallistua kunnan talouden suunnitteluun voi tapahtua esimerkiksi avaamalla suunnittelua sähköisissä sovelluksissa, hyödyntämällä vuorovaikutteisia menetelmiä, esimerkiksi niin sanottua osallistuvaa budjetointia. Siinä kunta ja alueen asukkaat suunnittelevat ja päättävät systemaattisella prosessilla siitä, mihin kohteisiin tietyt varat käytetään. Osallistuvaa budjetointia käytämällä voidaan lisätä asukkaiden ja viranomaisten välistä vuorovaikutusta, avointa keskustelua, asukkaiden tietämystä sekä valmistelun ja päätöksenteon avoimuutta. Osallistuva budjetointi voi olla väline tunnistaa asukkaiden tarpeita ja tuoda ne osaksi päätöksentekoa. Kohdennetaan osa avustuksiin varatuista määrärahoista osallistuvan budjetoinnin määrärahaksi.

Kunnanhallitus käsittelee kunnanjohtajan ja toimialojen esittämän talousarvion, jonka perusteella saadaan koko kunnan talousarviesitys. Toimintojen ja palveluiden vaihtoedot pitää tarkastella ja kaikki vaihtoehtoiset ja edullisimmat tuotantotavat on tutkittava ja niihin siirtymisestä on esitettävä suunnitelma talousarviossa.

Toimialojen esityksissä pitää olla toiminnan sopeutusesitykset ja säästötavoitteet erillisen otsikon alla talousarviossa. Väliraporteissa seurataan säästötavoitteiden toteutumista.

Esityslistan liitteenä on alustava li-instituutin talousarvio vuodelle 2023, strategiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit sekä Resurssiviisaus li -tiekartta ja Meidän li -hyvinvointimalli.

Päätösesitys	li-instituutti lautakunta päättää hyväksyä esitetyn alustavan talousarvion vuodelle 2023 liitteineen ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi merkittiin tiedoksi, että sisäisiin eriin ja eläkemenoperusteisen korvaavaan tasausmaksuun tulee vielä muutoksia. Lisäksi lautakunta hyväksyy mahdolliset muut tekniset korjaukset.
Instltk 16.11.2022 § 82 190/02.02.00/2022	
Valmistelija	Kirjasto- ja kulttuurijohtaja vt. hyvinvointijohtaja Minna Halonen
	Esityslistan liitteenä Hyvinvointipalveluiden talousarvio (ulkoiset) vuodelle 2023 sekä henkilöstömuutokset ja niiden perustelut.
Esittelijä	Kirjasto- ja kulttuurijohtaja Halonen Minna

Päätösesitys	li-instituutti lautakunta päättää hyväksyä esitetyn alustavan talousarvion liitteineen vuodelle 2023 ja esittää ne edelleen kunnanhallitukselle ja valtuustolle hyväksyttäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.